

یادگیری مبتنی بر تیم

Team Based Learning (TBL)

تهیه کنندگان:

مقدمه:

یکی از مهم‌ترین مهارت‌های آموزشی یادگیری است. روانشناسان معتقدند یادگیری زمانی بهتر شده و تاثیر آن ماندگارتر است که با فعال‌سازی و مشارکت بیشتر فراگیر در امر یادگیری همراه باشد. بنابراین تاکید متخصصان بر استفاده از روش‌های نوین دانشجوی محور است. TBL نوعی استراتژی آموزشی است که با هدف ارتقای کیفیت یادگیری دانشجویان از طریق افزایش مهارت حل مساله، اطمینان از حضور دانشجویان در کلاس درس با آمادگی قبلی و ایجاد کلاسی پرانرژی و یادگیری فعال در سال ۱۹۹۸ توسط دکتر لاری مایکلسن^۱ ارائه گردید.

تعریف:

یادگیری تیمی به عنوان یک فرایند شامل یک مجموعه از رفتارها یا فعالیت‌های خاص به‌ویژه فعالیت‌هایی که به‌طور مداوم در تیم جریان دارند تعریف می‌شوند. یادگیری تیمی یک نظام گروهی تلقی می‌شود که بدین‌وسیله اعضای یک تیم قادر به ارتقا هوش جمعی خود می

شوند و می‌توانند به عنوان یک هویت واحد تفکر کرده، خلق کنند و بیاموزند. رویکرد آموزشی یادگیری مبتنی بر تیم از استراتژی‌های موثر در تغییر رفتار است که در فعالیت‌های انجام شده آن، از تمامی حواس پنجگانه استفاده می‌شود، قدرت تفکر و خلاقیت افراد افزایش می‌یابد و مشارکت همه جانبه افراد در مراحل برنامه ریزی، اجرا و حتی ارزشیابی شیوه‌های آموزشی مشاهده می‌گردد. آموزش مبتنی بر تیم نوع ساختاریافته‌ای از آموزش در گروه‌های کوچک است که تاکید بر آماده سازی دانشجویان و به کارگیری دانش آن‌ها در کلاس دارد.

مراحل اجرا:

۱. آمادگی: برای اجرای یادگیری مبتنی بر تیم، دانشجو موظف است قبل از شروع کلاس بخشی از محتوا که برای جلسه موردنظر در نظر گرفته شده است را مطالعه نماید.

۲. آزمون فردی (IRAT): Individual Readiness Assurance Test

پس از اولین فعالیت کلاسی، آزمون چهارگزینه‌ای که از محتوای مورد نظر تهیه شده است، اجرا می‌شود. سوالات آزمون باید از عناوین اصلی باشد و وارد جزئیات نشود. همچنین به اندازه‌ای مشکل باشد که بتواند موجب بحث گروهی بین اعضای تیم شود. در این مرحله می‌توان بین ۱۰ تا ۲۰ سوال چهارگزینه‌ای طراحی نمود.

۳. آزمون تیمی (TRAT): Team Readiness Assurance Test

در این مرحله بلافاصله بعد از اجرای آزمون به صورت فردی، همان آزمون به صورت گروهی اجرا می‌شود. آزمون‌های آمادگی فردی و گروهی برای اطمینان از مطالعه دانشجویان اجرا می‌شوند.

۴. استیناف (APPEALS):

در این مرحله اعضای گروه می‌توانند به محتوایی که قبلاً مطالعه کرده اند مراجعه نموده و برای پاسخ‌هایشان دلیل بیاورند و از پاسخ‌های خود دفاع کنند. بعد از اتمام آزمون، اعضای تیم در مورد سوالاتی که در مرحله آزمون گروهی پاسخ نادرست داده‌اند فرم استیناف پر میکنند.

۵. ارائه بازخورد

۶. ارائه تکلیف گروهی (TAP): Team Application

مهم‌ترین نکته‌ای که در طراحی تکالیف جهت TBL باید مدنظر قرار گیرد این است که این تکالیف باید موجب ایجاد تعامل در گروه شود. یعنی تکالیفی باشد که دانشجو را ملزم به تصمیم‌گیری و گزارش تصمیمات اتخاذ شده کند. در این مرحله به همه گروه‌ها یک تکلیف یکسان داده می‌شود. این تکلیف بهتر است به صورت یک مورد بیماری

¹ larry k. michaelson

باشد و کاربردی از همان محتوایی باشد که مطالعه شده است. همچنین باید سطوح بالای شناختی را درگیر کند. در این مرحله دانشجو اجازه استفاده از کتاب منبع را دارد. و در نهایت دانشجویان به ارزیابی هم تیمی‌های خود می‌پردازند. این کار با استفاده از فرم ارزشیابی همتایان انجام می‌شود.

مزایا:

در آموزش گروهی زیربنای کار مباحثه و گفت‌وگو است که به صورت جمعی صورت می‌گیرد. یادگیری در گروه بهتر و سهل‌تر صورت می‌گیرد و سبب تغییر درعلاق و بالارفتن توانایی‌های ذهنی می‌شود. یادگیری در جمع سبب افزایش خلاقیت افراد، افزایش توانایی‌های فردی و اجتماعی فراگیر می‌شود. این روش نیازی به فضای مخصوص کار در گروه‌های کوچک و افزایش تعداد مدرسان ندارد و با یک مدرس در کلاس بزرگ نیز قابل اجراست.

در آموزش مبتنی بر تیم برخلاف روش‌های استادمحور، مخاطبین به طور فعال در فرایند یادگیری شرکت می‌کنند. یک گروه کوچک باعث ایجاد تماس اجتماعی با همکلاسی‌ها و اساتید می‌گردد و به آنان امکان می‌دهد تا در مورد مفاهیم بحث کنند و عقاید خود را در رابطه با موضوع اظهار نمایند. دانشجویانی که با روش یادگیری مبتنی بر تیم آموزش دیده‌اند عملکرد بهتری در آزمون نهایی دارند. تعامل فرد با هم‌گروهی‌هایش و حل موفقیت‌آمیز مسایل در کنار آنان سبب افزایش اعتماد به نفس دانشجویان می‌گردد و یادگیری آنها را تسهیل می‌کند.

معایب:

محدودیت زمانی، سخت بودن اداره آن، عدم آشنایی و یا علاقه‌مندی دانشجویان خجالتی یا ضعیف به مشارکت در بحث، مقاومت مدرسان قدیمی به تغییر الگوی تدریس و فقدان انگیزه‌های لازم برای مدرسین ارائه‌دهنده آن می‌باشد که استفاده از آن را با چالش‌هایی روبرو ساخته است.

روش‌های تدریس فراوان و متعدد هستند که هر کدام از آنها به تنهایی مزایا و معایبی داشته و از این‌روست که غالباً به کارگیری

مجموعه‌ای از روش‌های تدریس و آموزش توصیه می‌شود تا کارایی و اثربخشی بیشتری به همراه داشته باشد.

آموزش تیمی بر مبنای حل مساله باعث تغییرات اساسی در میزان یادگیری مهارت‌های بالینی، دانش و بهبود نگرش دانشجویان می‌شود و دانشجویان می‌توانند با استفاده از استراتژی روش آموزش حل مساله آموخته‌های نظری خود را در محیط‌های کاری بهتر به کار گیرند.

روش یادگیری مبتنی بر تیم باعث یادگیری عمیق، مشارکت دانشجویان و تسهیل یادگیری می‌شود. پیشنهاد می‌گردد از روش یادگیری مبتنی بر تیم به موازات روش‌های سنتی در آموزش فراگیران و دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی بیشتر استفاده گردد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

۱. کریمی مونی، حسین. رویکردهای نوین تدریس در آموزش عالی با تاکید بر علوم پزشکی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مشهد؛ ۱۳۹۳.

2. Michaelsen, L., Sweet, M. & Parmalee, D. (2009) *Team-Based Learning: Small Group Learning's Next Big Step*. New Directions in Teaching and Learning.

mail: nms.edo@mums.ac.ir

Web: http://www.mums.ac.ir/nurse/fa/EDO_main